

นายก ส.บ.ม.ท.วอน

กอปศ.ถอยหนึ่งก้าวฟังความคิดเห็นของคุณครูและผู้บริหารโรงเรียน

● นำเสนอเมื่อ 13 มี.ค. 2562

นายรัชชัยย์ ศรสุวรรณ นายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) เปิดเผยว่า ตามที่ นพ.จรัส สุวรรณเวลา ประธานคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ) กล่าววาที่ประชุมได้มีพิจารณาขอคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.... ในประเด็นนิยามคำว่า ครูใหญ่ แทนคำว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งที่ประชุมเห็นตรงกันว่า การกำหนดนิยามดังกล่าวนั้น เป็นความตั้งใจทำให้ครูดีขึ้น โดยเน้นเรื่องความเป็นครู และให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากยิ่งขึ้นไม่ใช่เป็นเพียงผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้น แต่ต้องเป็นผู้ดูแลในเรื่องวิชาการและเรื่องอื่นๆ รวมด้วย เพราะขณะนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเหมือนกับผู้บริหารอื่น ๆ ที่เป็นแบบธุรกิจ และไม่ได้ดูรายละเอียดในเรื่องเนื้อหาวิชาการ ทั้งที่จริงๆ แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดูแลในเรื่องนี้ เพื่อให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น และที่ รศ.นพ.จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ กรรมการในคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(กอปศ.) กล่าววาร่างพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติไม่ได้กำหนดว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้คำว่า “ครูใหญ่” จึงขอให้ผู้บริหารสถานศึกษาสบายใจได้ ไม่มีข้อบังคับว่าต้องเปลี่ยนชื่อตำแหน่งมาเป็นครูใหญ่ และ รศ.นพ.จิรุตม์ ๕ ยังกล่าวต่อไปว่าประเด็นเรื่องใบรับรองความเป็นครู ที่อาจจะเข้าใจว่า ออกให้ใครก็ได้ แต่ใบรับรองความเป็นครูยังให้ความสำคัญกับความเป็นครูตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยไม่ใช่แค่การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพทั่วไป แต่เป็นบุคคลที่ต้องมีคุณลักษณะเฉพาะ เป็นการยกระดับเกียรติและศักดิ์ศรีมากขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติ การจะเรียกชื่อใบรับรองความเป็นครูที่ชัดเจนว่อย่างไร สุดท้ายจะถูกกำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูโดยเฉพาะ ซึ่งก็คือ พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และขอยืนยันว่าใบรับรองความเป็นครูจะไม่ทำให้ความเป็นครูด้อยลง นั้น ส.บ.ม.ท.มีความเห็นดังนี้

1. การที่ นพ.จรัส สุวรรณเวลา เห็นว่า "ขณะนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเหมือนกับผู้บริหารอื่น ๆ ที่เป็นแบบธุรกิจ และไม่ได้ดูรายละเอียดในเรื่องเนื้อหาวิชาการ ทั้งที่จริงๆ แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดูแลในเรื่องนี้ เพื่อให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น" นั้น

ส.บ.ม.ท.เห็นว่าการมีความคิดเช่นนี้เป็นความคิดที่มีอคติต่อบรรดาผู้อำนวยการโรงเรียนและเป็นการกล่าวหาผู้อำนวยการโรงเรียนแบบขาดเหตุผลขาดข้อมูลสนับสนุน ส.บ.ม.ท. จึงขอทราบว่า นพ.จรัสฯเอาข้อมูลมาจากไหนที่กล่าวหาว่าบรรดาผู้อำนวยการโรงเรียนในปัจจุบันเป็นผู้ที่ไม่ได้ดูรายละเอียดในเรื่องเนื้อหาวิชาการ มีก็รายที่เป็นดังเช่นที่กล่าวหา คิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของจำนวนผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด เคยมีการสำรวจหรือไม่ การตัดสินใจภายใต้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเช่นนี้จะส่งผลเสียต่อการวางแผนจัดการการศึกษาของชาติ ส.บ.ม.ท.ขอเรียนว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกรายผ่านการเป็นครูมานานจนมีจิตวิญญาณความเป็นครูสูงมากกว่าที่ นพ.จรัสฯเข้าใจ รวมทั้งยังได้สะสมประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและด้านอื่นๆอีกหลากหลาย ทุกวันนี้ผู้อำนวยการโรงเรียนเกือบทุกโรงเรียนต่างเป็นผู้นำทางวิชาการให้กับคุณครู ความล้มเหลวทางวิชาการที่ผ่านมานั้นล้วนแล้วแต่เกิดจากการกระทำของภาครัฐที่ผิดพลาดมาโดยตลอด

อดนานนับสิบปี หากนายแพทย์จรัสต้องการทราบว่าภาครัฐทำผิดพลาดอะไรไว้ก็ขอให้สอบถามมาได้ ส.บ.ม.ท. พรอมที่จะให้ข้อมูล ดังนั้นหากเหตุผลในการเปลี่ยนจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็น ครูใหญ่ เป็นดังเช่นที่นายแพทย์จรัสวางสมมติฐานไว้ ก็ควรจะต้องดำเนินการแก้ไขให้เป็น ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ เช่นเดิม เพราะสมมติฐานและแนวคิดผิดพลาด

2. ในอดีตที่ผ่านมา ตำแหน่งครูใหญ่เป็นตำแหน่งขั้นต้นของคนที่มาเป็นผู้บริหารใหม่ รับผิดชอบงานไม่มาก ดูแลโรงเรียนขนาดเล็ก ต่อมาเมื่อมีประสบการณ์และมีผลงานดีขึ้นก็ได้รับมอบหมายให้ดูแลโรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นและได้รับการเลื่อนให้เป็น อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการต่อไป แต่จิตวิญญาณก็ยังเป็นครูเช่นเดิม การปรับตำแหน่งผู้อำนวยการมาเป็นครูใหญ่ก็เปรียบเสมือนการเปลี่ยนตำแหน่งทหารยศนายพันหรือนายพลให้มาเป็น จาหรือนายร้อย การทำเช่นนี้จึงไม่เป็นที่ยอมรับได้

3. การที่ รศ.นพ.จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ แจ้งว่า "ร่างพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติไม่ได้กำหนดว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช่คำว่า ครูใหญ่ จึงขอให้ผู้บริหารสถานศึกษาสบายใจได้ ไม่มีข้อบังคับว่าต้องเปลี่ยนชื่อตำแหน่งมาเป็นครูใหญ่"นั้น

ส.บ.ม.ท.วิเคราะห์จากบทบัญญัติในบทเฉพาะกาลของร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มาตรา 101 วรรคแรกซึ่งบัญญัติว่า "ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ตามพระราชบัญญัตินี้" และบทบัญญัติในมาตรา 38 วรรคแรก บัญญัติไว้มีสาระสำคัญว่าในสถานศึกษาของรัฐที่จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรา 8(2)(3)(4)(5)และ(6) ให้มีครูใหญ่คนหนึ่งรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาของครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยจะให้มีผู้ช่วยในการบริหารตามความจำเป็นและเหมาะสมด้วยก็ได้..... เห็นได้ว่าบทบัญญัติทั้งสองมาตราของกฎหมายฉบับดังกล่าวหากมีผลบังคับใช้ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการจะต้องเปลี่ยนตำแหน่งเป็นครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ทันที มิได้เป็นไปตามที่ รศ.นพ.จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ กล่าวอ้างแต่อย่างใด

4. การที่ รศ.นพ.จิรุตม์ฯ กล่าวว่า ประเด็นเรื่องใบรับรองความเป็นครูนั้นเป็นการให้ความสำคัญกับความเป็นครูตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยไม่ใช่แค่การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพทั่วไป นั้น

ส.บ.ม.ท.เชื่อได้ว่าการเปลี่ยนแปลงจาก "ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู" เป็น "ใบรับรองความเป็นครู" นั้นน่าจะมีเจตนาซ่อนเร้นที่มีผลในการทำให้ครูด้อยสิทธิลงหรือมีภาระเพิ่มขึ้นเกินความจำเป็น เพราะการเปลี่ยนเป็นชื่อใบรับรองความเป็นครูนั้นไม่ได้ทำให้สังคมมีความรู้สึกตามที่รศ.นพ.จิรุตม์ฯ กล่าวอ้างแต่อย่างใด และเมื่อชื่อที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ได้ทำให้เกียรติและศักดิ์ศรีของครูสูงขึ้น ก็จึงเชื่อได้ว่าการเปลี่ยนแปลงจะมีผลทางกฎหมายและกฎระเบียบที่จะมีบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับอื่น ๆต่อไปแน่นอน

5. ร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มาตรา 38 วรรคสามบัญญัติว่า "ผู้ช่วยครูใหญ่ซึ่งทำหน้าที่ช่วยงานบริหารหรือธุรการอาจแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่เป็นครูได้" เห็นได้ว่าสาระของมาตรานี้เปิดช่องให้บุคคลที่ไม่เคยเป็นครูสามารถเป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนได้ มิว่าจะทำหน้าที่ในฝ่ายใดก็ตาม การบัญญัติเช่นนี้ไม่สามารถเป็นที่ยอมรับได้เพราะในทางปฏิบัตินั้นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของคุณครูทันทีเมื่อผู้บริหารโรงเรียนไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือได้รับมอบอำนาจหน้าที่จากผู้บริหารให้ปฏิบัติแทน

คุณครูทั่วประเทศจะไม่มีวันยอมรับการบริหารสั่งการจากผู้ที่ไม่เคยเป็นครูอย่างเด็ดขาดเพราะเมื่อไม่มีประสบการณ์ทางการสอนแล้วจะนำครูได้อย่างไร

"ในความเห็นส่วนตัวผมเห็นว่า

พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฉบับนี้มีสิ่งดีที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษามากมาย ยกเว้นประเด็นดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจึงอยากให้ กอปรศ. ถอยออกมาสักก้าวหนึ่งแล้วฟังความคิดเห็นของคุณครูและผู้บริหารโรงเรียนบางอะไรที่ปรับเปลี่ยนแล้วไม่เกิดประโยชน์ใดๆมีแต่จะทำให้เกิดความขัดแย้ง ก็ไม่ควรทำ โดยปกติแล้วครูเป็นผู้ถูกกระทำมาโดยตลอด ไม่มีปากไม่เสียงใดๆ แต่คราวนี้มีการเคลื่อนไหวกันทั่วประเทศ ดังนั้นจึงควรรับฟังและแก้ไขให้เป็นไปตามความถูกต้องและเหมาะสม" นายรัชชชัย กล่าว